

ZOFIA CZAPLA

ur. 1935; Niedźwiada Duża

HISTORIA MÓWIONA
TEKST

Miejsce i czas wydarzeń	Niedźwiada Duża, II wojna światowa
Słowa kluczowe	II wojna światowa, rodzina, bandy, napaść, najście, partyzanci

Partyzanty nachodzili nas w nocy

Była siostra i ten brat Kajtek i ja byliśmy. W domu, rodziców nie było. No i przyszły partyzanty, szukały. Obrazy, za obrazami, łóżka porozwalały, wszystko, firanki pozdzierali zrobili sobie onuce. A my, taka ława była –piec, jak to dawno było. Kuchnia była i piec, a to był piec taki duży, bo tam trzeba było chlebek piec i była beczka z kapustą, jak to dawno się robiło. I ta ławka była przy tym piecu. I beczka przy tym, żeby to ta kapusta zakisła. I myśmy we troje pod te ławkę, tam za tę beczkę się wcisnęli. To jak rodzice wrócili opowiadaliśmy, że tak było „nie prawdzie” A potem śmy chcieli to zrobić pokazać, nie mogliśmy się zmieścić. A wtedy śmy się zmieścili [ze strachu]. No i takie pamiętam, jak było. Mama wydoiła krowy, bo to było tych krów i wydoiła wiadro takie wielkie i te partyzanty próbowali, te partyzanty jakieś były jakieś ludzie uczciwe, widać prawdziwe były partyzanty. Nie weszły do mieszkania. Tylko brat ten chlebek kroił, a matka miała taki garnuszek i w te, co tam miały, jakieś tam manaszki takie miały i wlewała to mleko i tak dalej szły. A niektóre to były... wszystko zabrały. A jeszcze pamiętam jak przyszły te partyzanty, ale mama już nic nie miała co dać im jeść, ani z bielizny...to nas zabrały z łóżka wszystkich. Pod oborę, postawiły tak, noc była księżycowa, zimno, boso śmy byli no i nas straszyły, ale czy byli nas zabiły, bo jakiś przyszedł chyba no i coś tam im pogroził, porozmawiał, no i puściły nas. Możeby nas zabiły, a może nie, jakby nie ten facet przyszedł. Ale to podobno był ten partyzant Wicha, a to mamy cioteczny brat. I on chyba nas uratował. On był w tej partyzantce. A później te partyzanty były takie, wieś ich po wojnie bardzo...palcami wytykała. Pouciekały do Warszawy, do Kraśnika do Puław, zrobiły się urzędnikami wielkimi. A nie umiały się podpisać.

Data i miejsce nagrania	2023-03-23, Niedźwiada Duża
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Weronika Szwaniec
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"